

Čtvrtek 7. května 2009

Rozvoj vztahů mezi Evropským parlamentem a národními parlamenty v rámci Lisabonské smlouvy

P6_TA(2009)0388

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. května 2009 o vývoji vztahů mezi Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty v rámci Lisabonské smlouvy (2008/2120(INI))

(2010/C 212 E/13)

Evropský parlament,

- s ohledem na Protokol o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii připojený k Amsterodamské smlouvě,
- s ohledem na Protokol o používání zásad subsidiarity a proporcionality připojený k Amsterodamské smlouvě,
- s ohledem na Lisabonskou smlouvu, a zejména na článek 12 Smlouvy o Evropské unii,
- s ohledem na Protokol o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii připojený k Lisabonské smlouvě, a zejména na článek 9 tohoto protokolu,
- s ohledem na Protokol o používání zásad subsidiarity a proporcionality připojený k Lisabonské smlouvě,
- s ohledem na své usnesení ze dne 7. února 2002 o vztazích mezi Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty v procesu evropské integrace ⁽¹⁾,
- s ohledem na zásady spolupráce mezi vládami a parlamenty v otázkách Společenství (doporučené minimální standardy) ze dne 27. ledna 2003 („kodaňské parlamentní zásady“) ⁽²⁾ přijaté na 28. zasedání Konference výborů parlamentů Evropské unie pro záležitosti Společenství a evropské záležitosti (COSAC),
- s ohledem na zásady spolupráce mezi parlamenty v Evropské unii ze dne 21. června 2008 ⁽³⁾,
- s ohledem na závěry 40. zasedání konference COSAC konaného dne 4. listopadu 2008 v Paříži, a zejména bod 1 těchto závěrů,
- s ohledem na zprávu podvýboru irského parlamentu pro budoucnost Irska v Evropské unii z listopadu 2008, a zejména na body shrnutí č. 29–37, v nichž je požadováno výrazné posílení parlamentní kontroly národních vlád jako členů Rady,
- s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro ústavní záležitosti a stanoviska Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro rozvoj (A6-0133/2009),

⁽¹⁾ Přijato na základě zprávy Výboru pro ústavní záležitosti A5-0023/2002 (Napolitanova zpráva) (Úř. věst. C 284 E, 21.11.2002, s. 322).

⁽²⁾ Úř. věst. C 154, 2.7.2003, s. 1.

⁽³⁾ Přepracované znění schválené Konferencí předsedů parlamentů Evropské unie na jejím zasedání ve dnech 20.–21. června 2008 v Lisabonu.

Čtvrtek 7. května 2009

- A. vzhledem k tomu, že poslední usnesení Evropského parlamentu ve věci vztahů s vnitrostátními parlamenty pochází z roku 2002, a je proto načase znovu zhodnotit situaci,
- B. vzhledem k tomu, že občané jsou na úrovni Unie bezprostředně zastoupeni v Evropském parlamentu a že členské státy jsou zastoupeny v Radě jednotlivými vládami, které jsou demokraticky odpovědné svým vnitrostátním parlamentům (viz čl. 10 odst. 2 Smlouvy o EU ve znění Lisabonské smlouvy); proto se nezbytná parlamentarizace Evropské unie musí opírat o dva základní pilíře – za prvé o rozšíření pravomocí Evropského parlamentu ve vztahu ke všem rozhodnutím Unie a za druhé o posílení pravomocí vnitrostátních parlamentů vůči jejich vládám,
- C. vzhledem k tomu, že v rámci Evropského konventu probíhala vynikající spolupráce mezi zástupci vnitrostátních parlamentů a zástupci Evropského parlamentu a také mezi zástupci Evropského parlamentu a zástupci parlamentů přistupujících zemí,
- D. vzhledem k tomu, že se v rámci fáze reflexe osvědčilo pořádání společných zasedání parlamentů věnovaných určitým tématům, a tohoto postupu lze tedy využít i v případě svolávání nového konventu nebo při podobných příležitostech,
- E. vzhledem k tomu, že v posledních letech se vztahy mezi Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty zlepšily a rozšířily a že na úrovni parlamentů jako celků i na úrovni parlamentních výborů probíhá stále více činností,
- F. vzhledem k tomu, že v dalším rozvoji vztahů by měly být zohledněny konkrétní přednosti a nedostatky stávajících postupů,
- G. vzhledem k tomu, že Lisabonská smlouva přiznává vnitrostátním parlamentům nové pravomoci, zejména s ohledem na zásadu subsidiarity, a vede je k tomu, aby se již v počáteční fázi aktivně zapojily do vytváření politik na úrovni EU,
- H. vzhledem k tomu, že všechny podoby meziparlamentní spolupráce by měly naplňovat dvě hlavní zásady, jimiž jsou zvyšování účinnosti a parlamentní demokratizace,
- I. vzhledem k tomu, že prvotním úkolem a funkcí Evropského parlamentu a vnitrostátních parlamentů je podílet se na legislativním rozhodování a kontrolovat politická rozhodnutí na příslušné – vnitrostátní či evropské – úrovni; vzhledem k tomu, že úzká spolupráce ve prospěch obecného zájmu tedy není nadbytečná, zejména pokud jde o provádění práva EU do vnitrostátních předpisů,
- J. vzhledem k tomu, že je vhodné formulovat politické zásady, na jejichž základě budou moci zástupci a orgány Evropského parlamentu určovat svou další činnost, pokud jde o vztahy s vnitrostátními parlamenty a o provádění ustanovení Lisabonské smlouvy, jež upravují činnost vnitrostátních parlamentů,

Přínos Lisabonské smlouvy pro rozvoj vztahů

1. vítá úkoly a pravomoci svěřené vnitrostátním parlamentům Lisabonskou smlouvou – jež je „smlouvou parlamentů“ –, které posilují jejich úlohu v politických procesech Evropské unie; domnívá se, že tyto nové pravomoci lze rozdělit do tří skupin:

získávat informace o:

- hodnocení politik prováděných v oblasti svobody, bezpečnosti a práva,
- činnosti stálého výboru pro vnitřní bezpečnost,

Čtvrtek 7. května 2009

- návrzích na změny smluv,
- žádostech o členství v Unii,
- zjednodušeném postupu změny Smlouvy (šest měsíců předem),
- návrzích doplňkových opatření ke Smlouvě,

aktivně se účastnit na:

- řádném fungování Unie (obecné ustanovení),
- dohledu nad Europolem a Eurojustem spolu s Evropským parlamentem,
- dohodách o změně Smlouvy,

podávat námitky proti:

- předpisům, které nejsou v souladu se zásadou subsidiarity, a to prostřednictvím postupů „žluté karty“ a „oranžové karty“,
- změnám Smlouvy zjednodušeným postupem,
- opatřením soudní spolupráce v občanskoprávních věcech (rodinné právo),
- porušení zásady subsidiarity, a to prostřednictvím žaloby u Soudního dvora (umožňují-li to vnitrostátní předpisy);

Současné vztahy

2. s uspokojením konstatuje, že jeho vztahy s vnitrostátními parlamenty a jejich poslanci se v posledních letech rozvíjely velice příznivě, i když prozatím ne v takové míře, jak by bylo třeba, a to zejména prostřednictvím následujících forem společných činností:

- společná parlamentní zasedání k horizontálním tématům, která přesahují příslušnost jednoho výboru,
- pravidelné společné schůze výborů nejméně dvakrát za pololetí,
- meziparlamentní schůzky na úrovni výborů ad hoc z podnětu Evropského parlamentu nebo parlamentu členského státu předsedajícího Radě,
- meziparlamentní setkání na úrovni předsedů výborů,
- spolupráce na úrovni předsedů parlamentů v rámci Konference předsedů parlamentů Evropské unie,
- návštěvy poslanců vnitrostátních parlamentů v Evropském parlamentu za účelem účasti na zasedání příslušných specializovaných výborů,

Čtvrtek 7. května 2009

- zasedání politických skupin nebo stran na evropské úrovni, na kterých se s poslanci Evropského parlamentu setkávají politici ze všech členských států;

Budoucí vztahy

3. zastává názor, že je třeba zavést nové formy dialogu mezi Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty před legislativní činností a po ní;
4. důrazně žádá vnitrostátní parlamenty, aby zvýšily své úsilí vedoucí k tomu, aby evropské vlády doložily, jak nakládají s prostředky z fondů EU; vyzývá vnitrostátní parlamenty, aby prověřily kvalitu posouzení dopadů na vnitrostátní úrovni a způsob, jak jednotlivé vlády provádějí právo EU ve vnitrostátních předpisech a realizují politiku EU a programy financování na úrovni státu, regionů a místních úřadů; požaduje, aby vnitrostátní parlamenty pečlivě sledovaly zprávy o národních akčních plánech podle lisabonské agendy;
5. pokládá za vhodné poskytovat vnitrostátním parlamentům podporu při posuzování návrhů právních předpisů předtím, než je projedná zákonodárny orgán Unie, stejně jako při účinném dohledu nad jejich vládami, když jednají v Radě;
6. konstatuje, že pravidelné dvoustranné společné schůze výborů za účasti příslušných specializovaných výborů a meziparlamentní schůzky na úrovni výborů ad hoc, jež se konají na pozvání Evropského parlamentu, umožňují vést dialog o předložených nebo plánovaných legislativních návrzích či politických iniciativách již v rané fázi, a proto by měly být zachovány a systematicky rozvíjeny, aby vznikla stálá síť vzájemně si odpovídajících výborů; je přesvědčen, že před těmito schůzkami nebo po jejich skončení by mohla probíhat dvoustranná jednání výborů ad hoc ke konkrétním vnitrostátním otázkám; domnívá se, že sestavením a koordinací programu činnosti specializovaných výborů s vnitrostátními parlamenty by mohla být pověřena Konference předsedů výborů;
7. konstatuje, že setkání předsedů specializovaných výborů Evropského parlamentu a vnitrostátních parlamentů, jako např. setkání předsedů Výboru pro zahraniční věci, Výboru pro ústavní záležitosti a Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, jsou z důvodu omezeného počtu účastníků také nástrojem pro sdílení informací a výměnu názorů;
8. domnívá se, že k utváření evropského politického prostoru by mohly účinně přispět i jiné než výše uvedené formy spolupráce, které by měly být dále rozvíjeny a rozšiřovány;
9. v této souvislosti by uvítal inovace na úrovni vnitrostátních parlamentů, například pokud by poslanci Evropského parlamentu získali právo jednou ročně na základě pozvání vystoupit na plenárních zasedáních vnitrostátních parlamentů, účastnit se v poradní roli zasedání výborů pro evropské záležitosti, účastnit se schůzí specializovaných výborů, pokud se na nich projednávají relevantní legislativní návrhy Evropské unie, nebo se v poradní roli účastnit zasedání příslušných politických skupin;
10. doporučuje vyčlenit dostatečné rozpočtové prostředky na pořádání schůzí specializovaných výborů s příslušnými výbory vnitrostátních parlamentů a na pořádání schůzek zpravodajů Evropského parlamentu s jejich protějšky ve vnitrostátních parlamentech a doporučuje prověřit, zda lze technicky zajistit pořádání videokonferencí mezi zpravodaji specializovaných výborů vnitrostátních parlamentů a Evropským parlamentem;
11. domnívá se, že silnější pravomoci vnitrostátních parlamentů s ohledem na dodržování zásady subsidiarity stanovené Lisabonskou smlouvou umožní posuzovat a ovlivňovat evropské právní předpisy již v rané fázi, což přispěje ke zkvalitnění legislativní činnosti a k většímu sblížení právních předpisů na úrovni EU;

Čtvrtek 7. května 2009

12. konstatuje, že vnitrostátní parlamenty získávají poprvé přesně vymezenou úlohu v otázkách EU, která je odlišena od úlohy jejich vnitrostátních vlád, přispívá k větší demokratické kontrole a přibližuje Unii k občanům;
13. připomíná, že dohled vnitrostátních parlamentů nad vnitrostátními vládami musí být v první řadě vykonáván v souladu s příslušnými ústavními pravidly a právními předpisy;
14. zdůrazňuje, že vnitrostátní parlamenty jsou důležitými činiteli při provádění práva EU a že je velmi důležité, aby vznikl mechanismus výměny osvědčených postupů v této oblasti;
15. konstatuje v této souvislosti, že vytvoření elektronické platformy pro výměnu informací mezi parlamenty – internetových stránek IPEX ⁽¹⁾ – je významným krokem kupředu, neboť umožňuje sledování dokumentů EU na úrovni vnitrostátních parlamentů a na úrovni Evropského parlamentu, popř. jejich provedení v právních předpisech členských států vnitrostátními parlamenty, v reálném čase; považuje proto za nezbytné, aby měl tento systém vytvořený a provozovaný Evropským parlamentem odpovídající finanční zajištění;
16. plánuje systematictější sledování předlegislativního dialogu mezi vnitrostátními parlamenty a Komisí (tzv. Barrosova iniciativa), aby byl informován o postoji vnitrostátních parlamentů již v rané fázi legislativního procesu; vyzývá vnitrostátní parlamenty, aby svá stanoviska, která v této věci zaujmou, zpřístupnila současně i Evropskému parlamentu;
17. vítá pokrok, jehož bylo v posledních letech dosaženo, pokud jde o prohlubování spolupráce mezi Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty v oblasti zahraničních věcí, bezpečnosti a obrany;
18. uznává, že vnitrostátní parlamenty hrají důležitou úlohu v informační vnitrostátní diskusi o společné zahraniční a bezpečnostní politice (SZBP) a evropské bezpečnostní a obranné politice (EBOP);
19. se znepokojením opakovaně konstatuje, že odpovědnost vůči parlamentům za finanční opatření v oblasti SZBP a EBOP je nedostatečná, a že je proto nutné zlepšit spolupráci mezi Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty s cílem zajistit demokratickou kontrolu všech aspektů těchto politik ⁽²⁾;
20. v zájmu zajištění soudržnosti a účinnosti a s cílem zabránit zdvojování úsilí žádá, aby bylo rozpuštěno Parlamentní shromáždění Západoevropské unie (ZEU), jakmile bude vstupem Lisabonské smlouvy v platnost toto uskupení plně a definitivně začleněno do Evropské unie;

Úloha Konference COSAC

21. zastává názor, že do budoucna se politická úloha konference COSAC musí opírat o úzkou spolupráci mezi Evropským parlamentem a vnitrostátními parlamenty a že konference COSAC by podle Protokolu o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii připojeného k Amsterodamské smlouvě měla zůstat především fórem pro výměnu informací a diskusi o obecných politických otázkách a osvědčených postupech v oblasti dohledu nad vnitrostátními vládami ⁽³⁾; domnívá se, že tato výměna informací a diskuse by se v neposlední řadě měla zaměřit na legislativní činnost týkající se prostoru svobody, bezpečnosti a práva a na dodržování zásady subsidiarity na úrovni Evropské unie,

⁽¹⁾ IPEX: Interparliamentary EU Information Exchange (Výměna informací mezi parlamenty EU), oficiální provoz těchto stránek byl zahájen v červenci 2006.

⁽²⁾ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí ze dne 17. května 2006 o rozpočtové kázní a řádném finančním řízení (Úř. věst. C 139, 14.6.2006, s. 1) a čl. 28 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii.

⁽³⁾ Viz výše zmíněné zásady spolupráce mezi vládami a parlamenty v otázkách Společenství (doporučené minimální standardy).

Čtvrtek 7. května 2009

22. je odhodlán beze zbytku plnit svoji úlohu, dostát svým povinnostem, jež souvisejí s činností konference COSAC, a i nadále poskytovat sekretariátu konference COSAC a zástupcům vnitrostátních parlamentů technickou podporu;

23. připomíná, že činnosti Evropského parlamentu a vnitrostátních parlamentů v rámci konference COSAC se musí vzájemně doplňovat, nesmějí být roztrženy a nesmějí být zneužívány z vnějšku,

24. zastává názor, že do přípravy zasedání konference COSAC a účasti na nich by měly být více zapojeny jeho specializované výbory; domnívá se, že jeho delegace by měla být vedena předsedou Výboru pro ústavní záležitosti a sestávat z předsedů a zpravodajů specializovaných výborů příslušných pro body jednání zařazené na program příslušného zasedání konference COSAC; považuje za nezbytné, aby byla o průběhu a závěrech každého zasedání konference COSAC následně informována Konference předsedů a poslanci;

*

* *

25. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

Uplatňování občanské iniciativy

P6_TA(2009)0389

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 7. května 2009 obsahující výzvu Komisi k předložení návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o uplatňování občanské iniciativy (2008/2169(INI))

(2010/C 212 E/14)

Evropský parlament,

- s ohledem na čl. 192 odst. 2 Smlouvy o ES,
- s ohledem na Lisabonskou smlouvu pozměňující Smlouvu o Evropské unii a Smlouvu o založení Evropského společenství podepsanou v Lisabonu dne 13. prosince 2007,
- s ohledem na Smlouvu o Ústavě pro Evropu ⁽¹⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. února 2008 o Lisabonské smlouvě ⁽²⁾,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. ledna 2006 o období reflexe: struktura, témata a kontext pro hodnocení diskuse o Evropské unii ⁽³⁾,
- s ohledem na články 39 a 45 jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro ústavní záležitosti a na stanovisko Petičního výboru (A6- 0043/2009),

⁽¹⁾ Úř. věst. C 310, 16.12.2004, s. 1.

⁽²⁾ Přijaté texty, P6_TA(2008)0055.

⁽³⁾ Úř. věst. C 287 E, 24.11.2006, s. 306.